

LBRIS

We know
books

DAN-OCTAVIAN
NICOLAIE

LUNILE
UNOR ANI

EDITURA
CREATOR

BRAȘOV, 2024

CUPRINS

IANUARIE

Poveste de iarnă!	5
Cronică de film în tramvaiul 41	8
Curaj	9
Sfaturile cerșetorului anonim	10
Părerile lor.....	11
În direct cu cititorii	12
Viețile altora!	13
Cum l-am salvat pe Pinteia de la moarte ...	14
Lopeți și politete	15
Lopătarul	16
Tomba.....	18
O șansă ratată	19
România, azi.....	20
Moartea din gura satului.....	20
Vânătoarea de iepuri.....	21
Noroc	25
Spital.....	26
Analize.....	27

FEBRUARIE

Ultimul tren	29
Bamboo, Office și jumări de porc.....	31

Căţelul și seminţarul	32
Două generații	33
De partea legii, telegrafic.....	34
Nervozitate olfactivă	35
Vârste	37
Tanti Geta.....	38
Casa de pariuri nu mai e acasă	39
Mens sana in corpore sano.....	40
Ceasul ceferistului.....	41
Cocoșei pensați	42
Am un dușman	43
Bancherilor: patru mici și o halbă!	44
Jegosul bărbos, eu.....	45

MARTIE

Aviara.....	47
Căsuța poștală.....	51
Idilă.....	51
Niște păduchi.....	52
„Viața mea, distrusa mea”	54
Jules Verne, „cârligul” din „undița” literaturii universale.....	56
Rufe murdare	58
Cum am ratat sfârșitul lumii... civilizate!..	59
O noapte în baie	62
Rochia de mireasă și 44 de pahare	63
RATB-ul face minuni!	64
Sărut mâna, doamna mea.....	64
8 martie.....	65

APRILIE

Lumină lină	67
Litrul și litra.....	68
Frumoasa mea.....	69
Bormașinistul, grătargiul și baba acră.....	69
Curcanul	71
Alb, negru, color.....	72
Poveștile vinăriei	73
Minuni și tehnică.....	75
Rasism european	76
Pescar sportiv	78
Meteorologie, muzică și imaginație.....	79
Cu toți dinții în direct.....	80
Parfum de oraș și miros de urină.....	80
Gusturi muzicale.....	81
La noi, de Paște.....	82
Lecții de viață între două stații.....	83
Meșterul.....	84
Un prinț, desculț, de foaie verde.....	85
Judecata.....	87
Robotul.....	88
100 de lei.....	90

MAI

Să-mi stea cablu' în gât.....	93
Liniște.....	94
Cultura dă dureri de cap	95
Dorel.....	96
Va fi sau nu va fi?	97
Suspecți de serviciu.....	98
Pompa și nevasta.....	99

Valoare și rasism.....	101
Despre „bețivul satului”	102
Etichete și erotism	104
Sulina – capătul lumii din capul meu.....	105
Frați de limbă.....	106
Mânca-l-ar mamaia	107
i(secta).....	108

IUNIE

Operatiunea monstrul.....	111
O lume dură.....	113
Minunea de la Găești.....	114
O lecție de viață cu o rață.....	115
Sistemul bancar.....	117
Momente fără nicio schiță	118
Educație!.....	119
Curiozitate	120
Revederi, colegi, colegialitate, izolare	122
30. Cei rămași	123
Popa de treflă	124
Motanul lui Toma	125

IULIE

Mircică.....	127
Bănci.....	128
Musca	129
Măsuri dure	129
Invenții în tăcere	131
Joi, înainte de vineri, 13.....	132
Operațiunea lampionul	133
Terorism de bucătărie și „Dumnezeu”	134

Nicu „Brătară”	136
La drum cu bunica!.....	137
Coadă la supermarket	138
Din ciclul „noaptea pe răcoare, teroare în baie”	139
Vecina mea!.....	140
Un înger.....	140
Tatăl și fiul	141
Mișu.....	142
Alt ceas	143

AUGUST

Pescarul vânător	145
Zgomote de noapte.....	148
Coadă.....	149
Cantități exacte	150
Domnul Dan	151
Cochetărie extremă.....	152
Am învins sistemul bancar!	153
Chaplin, doi metri de beton și un zâmbet inexpugnabil.....	155
Joe Dassin, discul încă se învârte.....	156
Sinucigașul.....	158
Beția libertății	159
La drum cu urmașii baronului Munchausen	160
Frumoasele și bestiile	161
„Muezinul” manelelor	162
Fapt divers și un grup de specialiști.....	164
Dubiosul și oamenii statului	165
Calul	166

Ia-l de pe mine, că-l omor!.....	168
În picioarele goale, prin iad	169
Pofte	170
Poșta Română m-a mutat la etajul 43 în...	
Drumul Taberei!	171
La porțile ghinionului	171
Descompunere artistică.....	172
Vinete	173
Pariuri	174
Recviem pentru creier	174
Parfum de bărbat	175

SEPTEMBRIE

Durere.....	177
Am privit diavolul in ochi.....	178
Balada unui greier mic	179
Noi.....	181
Suprarealismul s-a născut la sat.....	183
Vieți multiple.....	185
Noroc chior.....	186
Un om, o stradă și fericirea.....	187
Femeia cu barbă	188
Mă ucidea ea... brânza telemea!.....	189
Dragoste și alți demoni	190
Viața	191

OCTOMBRIE

Marele ospăț	193
O țuică mică	194
O crimă.....	196
Vreau și eu.....	198

Tăcere	199
Moșul.....	200
Toamnă autentică.....	201
Amabilitate	201
Tramvaiul 41 reloaded.....	202
Ce ne plac limbile!	204
Țara „образului gros”	205
Bucurie.....	206
Ceasornicarul.....	207
Atenție la dorințe!.....	208
Eu, vecinul manelist	208
Trotuare înguste	209
Nucul	210

NOIEMBRIE

Arta negocierii	213
Telefon.....	214
Omul invizibil.....	215
Bătrânul și ceasul	216
Un băiat bun!	217
Simțul umorului.....	218
Ras, tuns, frezat	220
13	221
Prima carte.....	222
All-inclusive.....	224

DECEMBRIE

1 Decembrie la Găești.....	227
Fier neon (pardon, brad)	228
O piftie	230
Polei, onoare și noroc	231

Ploaie și credință.....	233
Bine cu forța	233
Blesteme	235
Fii bărbat!	235
Mânați, măi!.....	236
Bradul	237
România, vineri după prânz	240
Buhaiul	241
Până când moartea îi va despărți.....	243
Ho, ho, ho. Gata.....	244
Varză murată și 50.000 de euro.....	245
Certificatul DE DEces	246
O casă urcă la cer	247

IANUARIE

POVESTE DE IARNĂ!

În vremea în care în satele de pe malul Argeșului, portocalele și bananele erau semn clar că se sfârșește anul, curentul electric era un adevărat lux, la fel ca pâinea, iar o noapte de program TV reprezenta un miracol, oamenii încă erau legați cu fire nevăzute de obiceiuri străvechi. Și ce obicei putea fi mai de căpătâi în acea perioadă de mare puținătate a hranei decât tăiatul porcului?

În anul acela, din motive pe care istoria nu le-a reținut, familia mea nu crescuse un porc. Dar cum pentru tatăl meu cea mai cruntă înjurătură era „nenorocitul, fără porc de Crăciun”, prin octombrie a mers la vărul lui cu poreclă de târâtoare și a arvunit un porc pe care urma să-l ridicăm cu o zi sau două înainte de Ignat. Satul nostru era exact ca o săgeată lipsită de taina deplasării care stătea pe loc perfect paralel cu râul Argeș. Există o singură uliță: ulița cimitirului, în rest totul era drept, mai puțin câțiva oameni și câteva garduri.

Dacă nu știți, vă spun eu, foamea copilului e mult diferită de foamea omului matur, are mai multe meandre,

nu e atât de simplă. Și, cel mai rău, îi e foame de „ceva bun”. Pentru mine, șoriciul era ceva bun, tocmai de aceea de pe la Sfântul Nicolae începeam să am o privire de lup hulpav ori de câte ori treceam pe lângă un porc. Porc, porc, pe patru picioare, ca să nu existe confuzii și bănuieli nefondate. Tăierea porcului era pe primul loc în topul evenimentelor speciale, cu repetiție anuală, la egalitate cu ziua mea de naștere. Tocmai de aceea, în anul respectiv, trăiam o ușoară emoție, nu știam cât de fermă era înțelegerea dintre tata și vărul lui. Habar nu aveam că între timp porcul fusese plătit integral și că noi trebuia să mergem să-l luăm.

Finalul unei așteptări încordate a venit într-o seară de vineri: „Dănuță (asta eram eu, acum sunt altul), hai să luam porcul!”. Am sărit imediat în ghete, dar când l-am văzut pe tata în mijlocul curții cu o sfoară pusă peste umăr și o nuia de corcoduș în mână, viermele neliniștii a început să-mi dea târcoale. „Îl luăm așa pe jos, la plimbare. Că în căruță nu avem cu cine să-l urcăm și riscăm și să-i rupem un picior”. Până la vărul acasă era maximum un kilometru. Am plecat mai spre seară, ca să nu ne vadă chiar tot satul cu porcul la plimbare. Înțeleaptă decizie! În câteva minute eram în ograda omului, iar tata a exclamat: „S-a făcut cam mare!”, iar eu am tradus „Are o grămadă de șorici”. Am legat porcul de piciorul din spate, cu sfoara adusă de acasă, și am ieșit cu el în stradă. Nu era nici lumină, dar nici întuneric, era fix vremea când umbrele se joacă libere.

Soarele se culcase, luna abia se trezea, drumul era drept, pe el ne aflam, la vedere, eu, tata și porcul. Nu trebuia să fi cântărit multe lucruri la viața ta ca să-ți dai seama că porcul era mai greu decât noi doi la un loc cu cel puțin 50 de kilograme. Așa stând lucrurile, noi ne închipuiam că

ducem porcul acasă, el știa că ne duce unde vrea el. După câțiva metri, suina a decis că nu-i place drumul drept, așa că a făcut brusc stânga și ne-a băgat pe ulița cimitirului, unde nu se afla nicio casă. Încă optimist, tata îmi zice: „E deștept, ăsta a simțit ceva”. După 30 de minute prin noroaie și gropi, am reușit să revenim la strada principală. O socoteală simplă ne arăta că parcursesem deja 5 metri pe drumul drept. Încă vesel, tata spune: „Peste două zile e Ignatul, dacă mergem în ritmul asta cred că îl tăiem pe la Tite la poartă”, poartă care se afla cam la jumătatea distanței. Am preluat nuiaua de corcoduș și am zis să impulsionez puțin lucrurile. Amabil, porcul a început să meargă mai repede, doar că o făcea în cerc. În următoarea jumătate de oră am traversat strada de 6-7 ori, tur retur, fără să înaintăm mai mult de 10 metri. Din fericire, în acele vremuri, mașinile erau mult mai rare, benzina mai greu de procurat, așa că nu riscam prea tare, puteam cel mult să ne sfârșim de epuizare.

Soarele se culcase definitiv. Era întuneric. Întuneric adevărat, nu ca ăsta de acum, sfâșiat de tot felul de becuri și neoane. Curentul electric era păstrat pentru lucruri mai importante, oamenii satului puteau să-și culce visele vegheați de lumina unei lămpi pe gaz, care, firesc pentru nefirescul vremurilor, nu se găsea.

Eram plecați de acasă de mai bine de o oră și jumătate și porcul părea dispus să ne familiarizeze cu toate șanțurile din sat. Cum în vremurile acelea un om fără o lanternă nu era om, tata a pornit-o pe a lui, una rusească, dotată cu patru baterii. Și miracolul s-a produs, porcul a început să fie interesat de fasciculul de lumină proiectat pe pământ. Îl urmărea, în fond nu era primul porc dornic să înghită lumina altora. După două ore și câteva minute am introdus porcul în curte. Obosise și el. Noi

deja trecusem lejer de această stare. „Îți dai seama că dacă leșina ăsta pe drum trebuia să-l aducem în brațe?”, a mai zis tata când în sfârșit terminaserăm călătoria. Am crezut că vorbește cu porcul. Ce a urmat? Obiceiuri străvechi, moștenite de la strămoși! (2007)

CRONICĂ DE FILM ÎN TRAMVAIUL 41

Ce poți să faci într-un tramvai aglomerat în care miroase a haine ude a parfum incert și a urme de mahoarcă având originea controlată? Poți să încerci să citești ceva, dacă stai jos, dacă nu, tragi și tu cu urechea pe la vecinii de suferință, trece timpul mai ușor. Îmi orientez antenele spre un trio (doi băieți și o fată) care îmi gâfâie sacadat în urechi. În primă fază, intru la idei și mă gândesc la tâmpenii, dar în două stații respirația se liniștește și conversația începe să curgă. „Trebuie să faci rost de aia... povestea lui Benjamin Buton”, „E joc pe calculator?”, „Nu, mă, e super film. Tare, tare de tot. E cu unul care se naște bătrân și moare copil”, „Cum mă, îl face mă-sa moș, așa cocoșat. E de groază filmul”, „Nu, el se naște copil mic, dar e moș și moare moș, dar e copil mic. Nu, stai. Moare copil, dar moș”, „Hai, mă, faci mișto de mine?”, „Stai că îți zic. De fapt, la început face unul un ceas care mergea înapoi, pentru că îi murise băiatul în război. Și cred că asta l-a afectat pe moș. Dar să vezi că moșul era tare de tot, cu gagici pe capul lui, și își face prietenă o fată când e el moș și asta are grijă de el când e copil și ea babă.” „Hai că nu înțeleg nimic”, „Păi sunt chestii pe care nici eu nu le-am înțeles. Că mai vorbeam și pe mess. Dar să vezi că moșul era alb și avea părinții

negri. O porcărie de film, dar e interesant dacă vrei să-l vezi.” Fata s-a abținut de la orice fel de comentarii.

Cred că o să revăd filmul după această cronică orală. Simt că am pierdut unele amănunte. (2010)

CURAJ

Curajul are diverse forme. Am descoperit una dintre ele. Iată ingredientele: iarnă, undeva la țară, în plină câmpie, -15 grade, două-trei beri băute la ceas de seară. Acum acțiunea: se face de 3 dimineața, cocoșii nu mai cântă de frig, dar tu simți că ai exagerat cu lichidele înainte de culcare. Cu toate acestea, bunul simț nu te-a părăsit și decizi că nu e cazul să deranjezi pe toată lumea pentru a merge să folosești baia din casă, dispusă absolut strategic, așa că apelezi la clasicul wc din fundul curții. În plină acțiune, după ce parcurgi primii 50 de metri, îți dai seama că ai avut un curaj nebunesc să ieși afară într-o pijama destul de subțire. Ajuns la destinație constăți că aproape ai uitat de ce te afli acolo și din cauza gerului instrumentarul e aproape nefuncțional. Un singur gând te domină, să faci cale întoarsă și să te bagi sub plapumă. Gândit și făcut. Cocoșii nu cântă nici la 5 dimineața, probabil au murit în grup, dar tu simți că ai o datorie. Să fie sănătoasă, nu mai ai curaj chiar dacă ți-ai pune un cojoc în spinare, dar încă ai bun simț. E ora 8 dimineața și cocoșii, reveniți la viață, vor să înghită niște boabe și tocmai de aceea fac gălagie. Te poți mișca liber prin casă și scapi de orice apăsare. Concluzia e simplă, bunul simț poate duce uneori la situații explozive. (2011)

SFATURILE CERȘETORULUI
ANONIM

Orașul e mare și-i bine populat, cu mașini și oameni. Cu greu poți să beneficiezi de un minut de liniște, mai ales dacă circuli pe domeniul public. Ghinionist (sau nu) am intrat în același cadru cu o doamnă supraponderală și cu un om al străzii cumplit de neîngrijit și atât de mirositor încât copacii lăsau impresia că dacă ar fi avut frunze, acestea s-ar fi ofilit. Doamna, ca orice doamnă, a găsit de cuviință să pună la punct pe cineva și, cum eu par în general inofensiv, l-a luat în colimator pe omul urât mirositor, imputându-i, culmea, că miroase urât. Între două guri de lichid gălbui sorbit dintr-o sticlă care pătimise multe, omul îi răspunde senin: „Mie îmi spuneți, veniți puțin mai aproape să vedeți cum e”. Doamna pleacă furioasă, eu zâmbesc. Zâmbetul este întodeauna o punte pe care o poți arunca peste prăpastiile dintre oameni. Eu zâmbesc rar. Cerșetorul anonim a pășit peste punte și s-a simțit dator să-mi ofere, absolut gratis, câteva sfaturi: „E mai bine să puți. Îți spun din experiența mea. Dacă ești mizerabil și miroși urât, nimeni nu te mai atinge. Poliția nu te mai saltă pentru că le e scârbă se te bage în dubă. Oamenii nu te mai lovesc, pentru că nu vor să te atingă. Tu mi-ai da o palmă? Sigur că nu. Când am început să trăiesc pe stradă încercam să fiu cât mai curat. Aveam mereu probleme. Mi-am dat seama că din cauza *curățeniei* ajunsesem pe drumuri. E o prostie să fii bun. Dacă vrei să nu ai probleme, trebuie să fii cât mai imputit posibil. Eu cu asta mă ocup acum. Mă împut în gunoaie. Tu cu ce te ocupi?”. I-am răspuns pe larg. Pe scurt, ar suna așa: „Cu același lucru, dar în alt mediu”. (2012)

PĂRERILE LOR

Să te decuplezi total de la preocupările, modul de a gândi și acționa al celor care trăiesc alături de tine într-un oraș sau sat reprezintă un pericol major. Fără să ai habar de pulsul societății riști să îți pierzi busola. Asta e o introducere care justifică atenția nefirească pe care o manifest atunci când doi necunoscuți discută în preajma mea.

Dar cum poți să ignori o discuție dintre doi țigani, de vârstă medie, care își duc viața pe strada Ștefan Furtună. „Dacă aveam un milion, îi dădeam lu’ ăla și ne ducea cu mașina, nu tremuram atâta de frig și nu ne rupeam mâinile cu astea. Veneam acasă la mare valoare cu toată marfa mea și lemnele de foc”. Normal, am simțit nevoia să analizez marfa (un cojoc cu o gaură enormă în partea din spate, probabil ultimul proprietar fusese executat cu un tun, plus o pereche de pantofi care păreau să fi văzut multe la viața lor, inclusiv un drum până în inima Siberiei) și lemnele (două tocuri de geam făcute țândări, îndesate într-un sac de rafie).

Asta pe parte economică!

„Dacă fata mea avea avocat, să moară copiii mei, mai mult de 5-6 ani nu avea cum să ia. Păi nu e corect, dacă nu ai bani nu ai valoare. Năstase a furat miliarde și face pedeapsă mai mică, de un an, și un amârât care fură o pâine sau face o crimă, de foame, ia peste 3”.

Asta în domeniul justiției!

Simțind că urma să fie abordat domeniul cultural m-am îndepărtat cu pas vioi. (2013)

ÎN DIRECT CU CITITORII

Orice rând scris este adresat unui cititor sau mai multora. Când scrii într-un ziar speri ca rândurile tale să-și găsească cititorul potrivit, astfel încât efortul de a informa să nu fie făcut în zadar. Comentariile online te lămuresc mai mult sau mai puțin, dar, din fericire, există și cititori care țin să te sune la telefonul de la locul de muncă pentru a se lămuri și a te lămuri.

Săptămâna trecută m-a căutat la redacție un domn care dorea să-mi transmită ceva după ce lecturase un articol pe teme politice. Cum eu mă aflu mai mereu între două drumuri, am convenit să i se dea omului numărul meu de mobil pentru a discuta. Și am discutat, pe banii mei, că omul nu prea avea credit pe cartelă, motiv pentru care mi-a dat doar câteva beep-uri. Dialogul a fost interesant, chiar dacă eu am reușit să spun: alo, da, cu ce să va ajut și la revedere. În rest, cititorul din Comănești a avut cuvântul. Am aflat astfel într-o singură convorbire că are un candidat pentru alegerile prezidențiale, „un șef de gară poate ajunge șef de țară”, că este electrician, acest lucru l-au aflat și cei de la Cotroceni atunci când a fost împiedicat să ajungă la Emil Constantinescu cu un patent și o șurubelniță. La Iliescu a putut, pentru că avea la el doar bandă izolatoare și niște conectori mici, dar a uitat să-i spună mesajul foarte important. Îl sună, când are cartelă, pe generalul Abraham, de la care vrea să afle un nume, rostit imediat după revoluție la TVR, dar și pe Ondine Gherguț de la România Liberă, care se luptă singură cu crimele comunistilor. Mai sună și la Radio, înainte de Crăciun, a intrat în direct la Antena Satelor, dar nu l-au lăsat să citească mesajul pe care i l-a înmânat și președintelui Vadim, pentru că era emisiune

de dedicații muzicale și el nu dorea să asculte muzică. Are un ușor handicap, e telepat, și trăiește cu regretul că părinții nu l-au lăsat să se facă ceferist. Ulterior a aflat că de fapt tatăl lui nu era poștașul cu care era căsătorită mama, ci șeful poștei locale. Articolul nu mi-l citise, doar titlul, dar pentru că în acesta apăreau numele lui Ponta și Ungureanu a bănuir că trebuie să știu ceva politică. Eu pot să-l mai sun și dacă vede că sunt serios o să-și cumpere cartelă și pentru mine, ca să-mi telefoneze el. (2013)

VIEȚILE ALTORA!

În luna ianuarie, nu doar brazii se aruncă la gunoi, ci și secvențe din viețile altora. În una din lungile-mi peregrinări pedestre pe străzile Capitalei m-am întâlnit cu un maldăr de gunoi care a reușit să îmi pună un nod în gât. Dacă în trecut am vărsat o lacrimă pentru niște cărți abandonate la margine de bordură, acum mai multe fotografii de familie, înrămate, aruncate în noroi, au reușit să mă întristeze. Probabil că o mână de gospodină tânără, proaspăt intrată în posesia unui apartament, nou pentru ea – vechi pentru alții, a decis să șteargă urmele lăsate de viețile altora prin locuința ei achiziționată de la un moștenitor grăbit să o rupă cu trecutul. O mătură, o cârpă, niște detergent, puțină hotărâre, un coș de gunoi pântecos și tot ce a mai rămas dintr-o familie, amintirile imprimare pe hârtie fotografică, ajung, brutal, la gunoi. Am privit fotografiile, câteva nunți din mileniul trecut, dar și din acesta, apariția unui nou membru al familiei (color), o excursie prin străinătate, niște bunici fericiți, o primă zi de școală, multe povești care se mai doreau rostite încă o dată, dar e greu să faci cu o singură fotogramă

un film întreg. O doamnă de la REBU, văzându-mă atent, m-a întrebat dacă vreau un „tablou”, precizând cu amabilitate că icoanele le-a luat ea. Cum credința fusese deja rezervată, am decis să las viețile altora în urmă și să îmi văd de a mea.

Indienii din unele triburi din America de Nord refuzau să se lase fotografiați pentru că erau convinși că fotografiile le fură sufletul. Acum, în plină expansiune a religiei Facebook, mulți renunță de bunăvoie la suflet pentru o fotografie aducătoare de like-uri. (2015)

CUM L-AM SALVAT PE PINTEA DE LA MOARTE

Recunosc din start că am o slăbiciune pentru actorul Florin Piersic. Am devenit ținta glumelor familiei pentru că ori de câte ori îl văd la TV, într-un film, o piesă de teatru, emisiune de vorbărie, suspend orice activitate, confisc telecomanda și mă lătesc pe canapea.

Contează mai puțin că filmele cu el le-am mai văzut de 15-20 de ori, la fel și piesele. În fond, există un număr maxim de ocazii în care te poți reîntoarce cu gândul în copilărie? Cred că nu. Pinte, Mărgelatu, Anghel Șaptea... sunt o parte dintre prietenii din copilărie, verii mai mari, la care puteam apela ori de câte ori purtam câte-o bătălie dramatică pe câmpiile verzi ale minții mele de copil.

Există însă și un moment când am decis să-l ajut și eu pe Pinte, salvându-l de la moarte. La începutul anilor 80, într-o sâmbătă – era un noiembrie cețos –, televiziunea unică a programat filmul Pinte. Un adevărat prilej de sărbătoare pentru toți copiii din satul meu,

îndrăgostiți iremediabil de poveștile cu haiduci. Orice întâlnire cu Piersic reprezenta și pentru mine un prilej de mare bucurie, dar de această dată simțeam o ușoară strângere de inimă.

Cu câteva luni înainte, în vacanță, văzusem filmul la o grădină de vară de pe litoral, iar moartea lui Pinte mi-a ruinat o noapte de somn, în care am plâns aprig pe interior. Revenind la acel noiembrie ceșos-ploios, pe la jumătatea filmului s-a întrerupt livrarea energiei electrice. Lucru mai puțin obișnuit pentru o seară de sâmbătă, căci în restul săptămânii becul și televizorul existau doar de decor în casă, lampa, lumânarea și radioul cu baterii aflându-se la putere.

A doua zi am decis să le povestesc prietenilor de joacă restul filmului, care știau că îl văzusem. Evident că nu mă lăsa inima să-l omor pe Pinte, așa că am modificat scenariul din mers. Am șters brutal finalul, când Grigore Pinte urma să fie răpus de un glonț mișelesc, și am mai introdus o luptă cu ușoare influențe western, din care haiducul a ieșit victorios. Finalul a fost pe placul tuturor, iar eu am reușit să-l țin în viață pe Pinte până la următoarea difuzare a filmului, cu prețul propriei credibilități. (2016)

LOPEȚI ȘI POLITEȚE

Ultima zăpadă căzută mi-a adus un motiv de bucurie. Lucrurile se schimbă în bine, cel puțin în ceea ce îi privește pe vecinii mei. De aproape un deceniu dezăpezesc aleea, destul de lungă – arareori ajutat – de la intrarea în imobilul în care locuiesc. Am mai povestit, dacă la început tinere domnițe m-au și certat pe motiv că nu mă ocup și de zăpada din jurul mașinilor cu care se deplasau,

ulterior, marea majoritate a decis să mă ignore complet, iar cei care treceau întâmplător pe lângă mine în timp ce lopătam cu sânge întorceau capul fără să-mi adreseze un cuvânt, afișând o supărare pe care nu o înțelegeam. Luni pe seară, la mai bine de 12 ore de la debutul ninsorii, am ajuns acasă de la muncă și am fost întâmpinat de o alee plină de zăpadă și un afiș, pus pe ușă de la intrare de administrator, în care „toți locatarii în putere” erau invitați să pună mâna pe lopeți. Cum afișul m-a zgândărit puțin la orgoliu, am apucat lopata de coadă și m-am prăvălit pe scări cale de 7 etaje, dornic să demonstrez că încă sunt în putere. În timp ce lopătam cu spor am avut parte și de motivul de bucurie de care am pomenit mai sus. Absolut toți vecinii care au trecut pe lângă mine m-au salutat cu mare căldură și politețe. Contează mai puțin că m-au salutat cam 15-16 persoane (aparent în putere) și doar pe final, la ultimele „3-4 brazde” de zăpadă, un domn s-a oferit să mă ajute. Important este că s-a schimbat ceva. Presimt că anul viitor, dacă nu mă părăsesc complet puterile, la prima acțiune de genul asta voi primi și un ceai cald sau 2-3 încurajări de la balcoane. (2016)

LOPĂTARUL

Ieri l-am văzut pe Usain Bolt altoit în Eliud Kipchoge (campionul olimpic la maraton) dând la lopată în fața blocului. Desigur, acțiunea se petrecea la ceas de seară, atunci ies vecinii să-și dezgroeze mașinile după ce fraierii (a se citi eu + niste variabile) au terminat de curățat aleea. Omul meu a pus ochii pe un spațiu de parcare, mărginit de două mașini, un copac și axul drumului și

s-a pus pe treabă. Avea o lopată uriașă care mușca hălci enorme de zăpadă într-un ritm amețitor. Ca un viitor pensionar m-am instalat comod la geam, cu un ceai în față și am început să privesc cu lăcomie la agitația din parcare, dar acordând mai multă atenție vitezomanului.

După primele cinci minute stăteam cu telefonul în mână pregătit să sun la ambulanță, eram convins că va face infarct, avea pur și simplu un ritm diavolesc de a da din lopată. Spațiul pe care el voia să-l elibereze fuse privit ca loc de depozitare a zăpezii de către alți posesori de mașini, care se apucaseră de treabă puțin mai repede. După 15 minute, îngerul lopătarilor a decis să-i acorde o șansă. O mișcare rapidă, dar bruscă, a făcut ca lopata (din plastic) să zboare, iar el să rămână doar cu coada în mână. Ghinion – lopata s-a proptit direct în parbrizul mașinii din dreapta, noroc – mașina era cu zăpadă pe ea, așa că șocul a fost atenuat. După repararea sculei, ritmul s-a diminuat, probabil și de teamă de a nu provoca pagube colaterale. Mai încet, dar voinicește, omul a continuat să rearanjeze relieful încă 90 de minute, cu alte 4 pauze de reparat lopata. Finalul a făcut toți banii din punctul meu de vedere, omul a lăsat lopata jos și s-a îndreptat către mașină. Când l-am văzut că se urcă într-o namilă de automobil, probabil Volkswagen, am crezut că mă surp de râs. Chiar și de la etajul 7 se putea observa că în locul creat, lung cât pentru un microbuz, dar foarte îngust, doar un șofer foarte abil ar fi putut strecura un Tico, cu condiția să îl părăsească pe geam. S-a convins și el repede, a lăsat masina în mijlocul drumului și....s-a dus 10 metri mai în stânga și a început să lopăteze. Mă știți, milos până peste poate, nu am mai suportat chinul, așa că am părăsit postul de observație și m-am dus... (eeee nici chiar așa) pe canapea să citesc ceva. (2017)

TOMBA

Am un „vecin de cartier” căruia îi spun Tomba. De ce? Pentru că e singurul nume de schior pe care îl cunosc în acest moment al vieții mele. De ani buni, omul, destul de senior, să nu zic bătrân de-a binelea, se deplasează de parcă ar schia. Tălpile se află în contact și într-o perpetuă frecare cu solul, lăsând impresia că, dacă ar ridica o singură dată un picior, s-ar prăbuși definitiv. Nu l-am văzut cum urcă scările, cred că e un adevărat spectacol. Ne-am văzut doar pe trotuare.

Cum nu mă bag cu bocancii în viața nimănui, dar sunt ros și de viermele curiozității, am aflat, pe căi ocolite, care e treaba cu Tomba. Mă gândeam că e vorba de un fost mare sportiv, de un soldat care a traversat Siberia pe schiuri și a rămas marcat sau poate la mijloc e o suferință, o boală rară.

Ultima variantă s-a dovedit a fi cea reală.

E vorba de o boală, gravă și foarte răspândită: sărăcia. Cu foarte mulți ani în urmă, pe când era șomer și mai avea ceva de tras până la pensie, omul a primit, de la o rudă, un lot consistent de pantofi de armată. Singura problemă a fost că toți pantofii erau numărul 44 și el purta 40. Cum calul de dar nu se caută la numărul de dinți, mai ales când nu ai de niciunele, omul a început să poarte pantofii, iar singura soluție ca să nu-i piardă pe drum, dincolo de clasicele improvizării (vată în bot, trei perechi de ciorapi, cartoane pe tălpi) a fost să-și transforme mersul, trecând de la stilul săltăreț la împins-târșit.

Gurile rele susțin că Tomba are pantofi cât să lase moștenire unui regiment. (2018)

O ȘANSĂ RATATĂ

Sunt campion mondial la șanse ratate. Să vă povestesc una. O șansă ratată. De altfel, pentru asta ne-au fost destinate, să le povestim.

Ca orice tip dur, mă cunoașteți, mă întorceam acasă de la... piață. În fond, e și asta tot un fel de „sală”.

Nu zâmbiți, cumpărasem chestii masculine, trei legături de pătrunjel, două de mărar, 10 kg de cartofi, păstârnac, țelină, 4 kg de morcovi, 8 kg de ceapă, 3 kg de fasole, 6 bidoane de câte 5 litri de apă plată și un ziar. Mă plimbam relaxat pe trotuar, admiram blocurile gri de tip ciorap alb purtat intens, când în cale îmi sare o adunătură de oameni tineri și frumoși. Erau de la un partid vechi, aveau ședință și erau în pauza de fumat. Printre ei și un fost coleg, un băiat netaalentat, dar insistent, având totuși simțul umorului (atenție, am fost chiar amabil în descriere). „Salut”, „salut”, el „super dandy, relaxat”, mâinile în buzunar, țigarea în colțul gurii, eu genul gospodină angajată hamal în port. Mă prezintă colegilor și brusc, cu milă și cu groază, mă întreabă: „Tot ziarist?”. „Tot, dar cum ți-ai dat seama, după pătrunjel sau m-a dat țelina de gol?”. Îmi mărturisește că el s-a lăsat, s-a orientat rapid, o duce bine, îl felicit: „Ți-a luat ceva timp să îți dai seama că te chinuiai degeaba”, admite că da și contraatacă: „Oricum, dacă nu mai merge treaba și o să mori de foame cu presa, poți veni la noi, îți găsim ceva, un post bunicele”. Îi multumesc, „Oricum, înainte să intru în politică, mai am și varianta, onorabilă, să cerșesc la colțul străzii. Dacă nu va mai merge nici asta am să vă caut”. „Salut”, zic eu, el mormăie ceva, colegii lui erau deja la 5 metri distanță, așa că îmi dau seama că, din glumă în ironie, mi-am mai închis o poartă. (2018)

ROMÂNIA, AZI.

Un om, un câine și o sfoară. Câinele e de rasă. Sfoară îl ținea de om. Intervin când din senin bipedul începe să lovească patrupedul. Omul se dovedește a fi foarte arțăgos. Mă înjură și mă amenință. O face ciudat: „Vezi, bă, că am mai fost la pușcărie din cauza unor fraieri ca tine”. Bravo, asta mai lipsea, pușcăria pe post de carte de vizită. Reușesc o replică aiuritoare pentru toate părțile. „Stai liniștit că și eu am mai fost în spital și nu îmi e frică”. Sfoara se rupe, câinele o ia la goană, omul fuge înjurându-mă, eu rămân pe loc și mă gândesc la ce naiba am vrut să spun! (2019)

MOARTEA DIN GURA SATULUI

În satul din care am plecat în lume, nu judec acum decizia, oamenii au obiceiul să mai și moară. Adesea firesc, uneori nefiresc, trist, cu un oftat de ușurare, după posibilitățile și destinul fiecăruia. Există o instituție în zonă, „gura satului”, care nu ratează în general niciun eveniment major și în special niciun mort și nicio moarte. Uneori, se moare banal, dar gura satului nu suportă acest lucru și cu măiestrie îmbunătățește realitatea.

Recunosc, încerc să fiu amabil, nu o îmbunătățește, ci o stâlcește.

Astfel, adesea apar, post mortem, boli, conflicte, dușmăanii, supărări, care contribuie fiecare, în proporții variabile, la finalul vieții unuia sau altuia. 2020 a fost un an special. Potrivit preotului din sat, cu care am discutat – unde altundeva decât la o înmormântare – s-a murit mai mult decât în mod obșnuit. Echilibrat, slujitorul Domnului și al Bisericii, nu s-a avântat în teorii legate de